

СЕКЦІЯ «ІСТОРІЯ УКРАЇНИ: ВІД НАЙДАВНІШИХ ЧАСІВ ДО СЬОГОДЕННЯ»

Борисова – Ярига Аліна – аспірантка 4 курсу спеціальності 073 «Менеджмент» Миколаївського національного аграрного університету.

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ НА МИКОЛАЇВЩИНІ

У даній роботі розглядається історія розвитку туристичної галузі на Миколаївщині, регіон, що має вигідне географічне розташування на півдні України. Туристична галузь даного регіону починає свій розвиток із заснування міста Миколаєва у 1789 та набуває активного подальшого розвитку, зокрема завдяки формуванню курортів на узбережжі Чорного моря в ХІХ столітті. У ХХ столітті було побудовано численні готелі та бази відпочинку, що привернуло увагу туристів до регіону. Після здобуття незалежності України в 1990-х роках спостерігається новий етап розвитку, який акцентує увагу на екологічному та культурному туризмі. Набуває активного розвитку агротуризм. Але з розвитком туризму на Миколаївщині виникли проблеми, такі, як потреба у покращенні інфраструктури та обслуговуванні та ін.. Дана робота підкреслює великий потенціал регіону для подальшого розвитку туризму, який потребує підтримки та дослідження.

Миколаївська область володіє численними історичними та культурними цінностями, унікальними рекреаційними ресурсами, яка розташована на півдні України, що сприяє розвитку туристичної галузі завдяки виходу до моря та природних ресурсів.

Туризм у регіоні почав свій розвиток з часів заснування міста Миколаїв у 1789 році, яке стало важливим торговим та військовим портом.

Період з останньої третини ХІХ століття до 1914 р. можна визначити як період становлення туристичної галузі Миколаївщини через розвиток такої форми закладів тимчасового розміщення як готелі. Разом із тим, наприкінці цього періоду відбувається розширення галузі за рахунок спеціалізації закладів харчування, що характеризувався поєднанням готелів і кафе або ресторанів в одній установі.

У подальшому, еволюційно розвиваючись, ця галузь цілком природньо мала б інтегруватися до нової історичної практики - туризму, як це відбулося в цілому в зарубіжних країнах. На жаль, цей шлях був перерваний Першою світовою війною, Жовтневим переворотом та їх політичними, економічними соціальними і культурними наслідками, що перепинило еволюційний розвиток сфери гостинності на Миколаївщині саме в такий спосіб, а в подальшому внаслідок тотальної націоналізації і одержавлення економіки фактично її знизили.[1]

Всі ці події, і зокрема ліквідація приватної власності, призвели до занепаду підприємництва і, як наслідок, згорання готельної і ресторанної справи. Тому пізніше ця галузь Миколаївщини починала відроджуватися практично з нуля, при цьому відроджується не готельна чи готельно-ресторанна справа, а справа санаторно-курортна (заклади відпочинку та рекреації).

У ХІХ столітті активно розвивалися приморські рекреаційні зони на узбережжі Чорного моря у таких містах, як Очаків та Коблево, завдяки сприятливому клімату та лікувальним грязям, що приваблювало відпочивальників, попри початковий розвиток переважно як портових чи військових зон. Ці курорти орієнтувалися на літній відпочинок, купання у морі та використання природних ресурсів для оздоровлення відвідувачів. У даний період також зростає будівництво готелів, санаторіїв, що зробило регіон привабливим для гостей.[2]

Після прийняття незалежності України у 1990-х роках відбувся новий етап розвитку туристичної галузі регіону, акцентуючи увагу на екологічному та культурному туризмі, а саме через популяризацію парків та природних заповідників. У цей період зупинили увагу на збереженні природного розмаїття, особливо навколо заповідного урочища «Андріївське», лісових заказників «Варюшино», «Дорошівка», «Балабанівка». Також розпочалося активне використання ландшафтних заказників, таких як «Новопетрівські плавні», «Петрово-Солонський» та «Михайлівський степ» для відпочинку. Розвиток пляжно-купального відпочинку на узбережжі та організація екологічних стежок.

Миколаївщина славиться своєю історією, архітектурними пам'ятками та культурною спадщиною, що приваблює туристів, які цікавляться історією нашої країни. А щодо сучасних тенденцій у туризмі - в останні роки спостерігається зростання популярності агротуризму та активного відпочинку, таких як велосипедні маршрути та екскурсії по природних заповідниках.

Туристична галузь регіону має глибокі корені, що сягають часів, коли територія Миколаївщини стала стратегічно важливим центром. Історичні події, такі як війни, економічні кризи та політичні зміни, суттєво вплинули на розвиток туризму регіону.

Незважаючи на розвиток туристичної галузі регіону, останнім часом виникло багато проблем у даній сфері, а саме військовий стан у країні, російська атака, закриття готелів та туристичних фірм, брак робочих місць, екологічні проблеми та необхідність адаптації до змін у споживчих вподобаннях. Також регіон потребує покращення інфраструктури, маркетингових стратегій та підвищення якості обслуговування.[3]

Миколаївщина має великий потенціал для розвитку туризму завдяки географічним розташуванням, історичній спадщині та культурним традиціям, що потребує подальшого вивчення та підтримки.

Література

1. Миколаївська обласна державна адміністрація. Туризм у Миколаївській області: стан, проблеми та перспективи розвитку. – Режим доступу: <https://www.mk.gov.ua> (дата звернення: 13.04.2026).
2. Державне агентство розвитку туризму України. Регіональний розвиток туризму в Україні: аналітичні матеріали. – Режим доступу: <https://www.tourism.gov.ua> (дата звернення: 13.04.2026).
3. Вікіпедія. Миколаївська область: історія, рекреаційні ресурси та туризм. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org> (дата звернення: 13.04.2026).

Гребенников Віктор – зав. науково-методичним відділом МОК

ОСОБЛИВОСТІ ПОСЕЛЕННЯ ДОБИ ФІНАЛЬНОЇ БРОНЗИ ОКТЯБРІ I

На підставі чотирьох головних компонентів археологічної пам'ятки – поселення Октябрі: керамічного комплексу, орнаментації, планування поселення та засобів будівництва, можна виділити характерні особливості даної пам'ятки. Та взагалі, це поселення не виходить за межі характерних ознак сабатинівської та білозерської культур.

Ключові слова: поселення Октябрі, кераміка, орнаментація, планування, житла, сабатинівська, білозерська культура.

Поселення Октябрі I розташовано на північному схилі Анчекракської (Кам'янської) балки, яка впадає у Березанський лиман на лівому березі. Поселення знаходиться у 4 км на схід від лиману та від села Октябрі (нині - Сонячне). Пам'ятка займала похилий мисоподібний виступ і була витягнута вдовж берега на 220 м по осі схід-захід і на 210 м з півночі на південь. З заходу поселення обмежено вузьким неглибоким яром, зі сходу - невеличким вибалком, котрі вірогідно, були природніми кордонами поселення. Розкопки проводилися Інгульською експедицією Інституту археології АН УРСР у 1976 і 1978 рр. Автор розкопок - старший лаборант Ключинцев В.М.

Керамічний комплекс поселення Октябрі I простежує наступність від керамічних комплексів поселень сабатинівської культури Надчорномор'я. У формах посуду цієї пам'ятки зберіглося багато видів посудин даної культури. Це типи горщиків орнаментованих пружками. На поселенні зустрічаються горщики орнаментовані як гладкими пружками, так і наліпними пружками прикрашеними пальцевими вдавленнями та заціпами. Вони явно пов'язані своїм походженням з керамікою попереднього хронологічного періоду. На інших білозерських поселеннях регіону такої кераміки істотно менше.

Значна різниця простежується між поселеннями Октябрі I і Ташлик V (Середнє Побужжя) у будівництві. Споруди цих двох поселень взагалі різко